

Rozwój rynku: Guma i wyroby gumowe (CN 40) — 2015–2025

Wprowadzenie

Sektor gumy i wyrobów gumowych (dział 40) jest jednym z ważniejszych obszarów unijnego handlu zagranicznego, obejmującym zarówno surowce (kaczuk naturalny i syntetyczny), jak i szeroką gamę artykułów gotowych – od opon, przez uszczelki i węże, po rękawiczki i odzież ochronną. W latach 2015–2025 dynamika wymiany z krajami spoza UE uległa istotnym przemianom: pogłębił się deficyt handlowy, nastąpiła wyraźna reorientacja geograficzna dostawców i rynków zbytu, a sama struktura towarowa odzwierciedla zarówno skutki pandemii, jak i zmiany w unijnym przemyśle. Poniższy raport analizuje te tendencje na podstawie danych z systemu Trade Dashboard, koncentrując się na trzech głównych osiach: bilansie handlowym, przesunięciach geograficznych oraz ewolucji struktury produktowej.

1. Od nadwyżki do deficytu – gwałtowny wzrost importu oddala bilans od równowagi

Wartość importu wzrosła o 40,7%, podczas gdy eksportu jedynie o 20,3%, co sprawiło, że dodatni bilans handlowy z 2015 r. (+0,86 mld EUR) przerodził się w deficyt sięgający 2,38 mld EUR w 2025 r.

W całym analizowanym okresie unijny eksport gumy i wyrobów gumowych wzrósł z 17,58 mld EUR do 21,14 mld EUR, jednak przywóz rósł znacznie szybciej – z 16,71 mld EUR do 23,52 mld EUR. Ogólny przegląd handlu. Największy deficyt odnotowano w 2022 r. (–4,24 mld EUR), po czym saldo nieznacznie się poprawiło, pozostając jednak głęboko ujemne. Ta zmiana oznacza, że w ciągu dekady UE stała się znaczącym importerem netto w tej branży.

Ceny jednostkowe towarów importowanych rosły dwukrotnie szybciej niż eksportowanych (+23,3% wobec +11,2%), co dodatkowo napędzało wartość przywozu mimo mniejszej różnicy w wolumenie.

Wolumeny importu zwiększyły się o 14,1% (z 5,44 mln ton do 6,20 mln ton), a eksportu o 8,2% (z 4,35 mln ton do 4,70 mln ton). Jednak to wzrost przeciętnej ceny importowanej

tony z 3075 EUR do 3791 EUR okazał się kluczowym czynnikiem wzrostu wartości importu Ogólny przegląd handlu. Wskazuje to, że UE sprowadza coraz droższe towary, prawdopodobnie wyroby gotowe o wyższej wartości dodanej, podczas gdy sama eksportuje wolniej drożące produkty.

Wyraźnie wzrosło uzależnienie UE od importu netto: wskaźnik net import reliance zwiększył się z 2,7% do 7,2%.

Udział importu netto w całkowitym obrocie gumą systematycznie się powiększał, co podkreśla rosnącą lukę między konsumpcją a produkcją unijną. Zależność od importu netto Trend ten szedł w parze ze wzrostem intensywności handlu (stosunek sumy eksportu i importu do wartości produkcji) z 40,7% do 60,9%, co oznacza, że sektor stał się znacznie bardziej otwarty na przepływy zewnętrzne.

2. Geograficzna reorientacja dostaw i rynków zbytu – od Rosji i Wielkiej Brytanii w stronę Chin, Turcji i innych kierunków

Chiny stały się bezdyskusyjnym liderem importu – ich sprzedaż do UE wzrosła o 127,1%, z 2,72 do 6,18 mld EUR, co radykalnie zwiększyło koncentrację dostaw.

W całym okresie chiński udział w imporcie rósł systematycznie, osiągając w 2025 r. wartość 6,18 mld EUR. Jednocześnie wskaźnik koncentracji importu (HHI) wzrósł z 826 do 1076 pkt Koncentracja dostaw, co sygnalizuje większe uzależnienie od kilku kluczowych partnerów, przede wszystkim Chin.

Wymiana z Rosją załamała się – import spadł o 99,0% (do zaledwie 9,4 mln EUR), a eksport o 87,9% (do 97,8 mln EUR), czyniąc z niej jeden z najbardziej niestabilnych kierunków.

Sankcje nałożone po inwazji na Ukrainę doprowadziły do niemal całkowitego zaniku handlu gumą z Rosją. Wcześniej była ona znaczącym dostawcą (952 mln EUR w 2015 r.) i odbiorcą (807 mln EUR). Wahania dla tego kierunku cechowały się najwyższymi współczynnikami zmienności: 0,54 dla importu i 0,65 dla eksportu Zmienność dostaw.

Wielka Brytania – po brexicie – odnotowała wyraźny spadek znaczenia: import z UK zmniejszył się o 53,6% (z 2,37 do 1,10 mld EUR), a eksport o 10,6% (z 3,21 do 2,87 mld EUR).

Chociaż Wielka Brytania pozostała ważnym rynkiem eksportowym, jej udział w imporcie do UE skurczył się radykalnie. Równocześnie wzrosła rola Turcji – zarówno w imporcie

(+74,1%, do 2,11 mld EUR), jak i w eksporcie (+63,3%, do 1,62 mld EUR). Główni partnerzy handlowi

Eksport do Stanów Zjednoczonych, Maroka i Indii wykazywał silną dynamikę, sprzyjając dywersyfikacji rynków zbytu, podczas gdy koncentracja eksportu ogółem zmalała (HHI z 847 do 784).

Wartość sprzedaży do USA wzrosła o 33,0% (do 3,98 mld EUR), do Maroka – o 101,8% (do 0,51 mld EUR), a do Indii – o 66,2% (do 0,54 mld EUR). Eksport UE staje się więc mniej zależny od pojedynczych odbiorców, co zwiększa odporność sektora.

3. Segmenty produktowe – dominacja opon, dziedzictwo pandemii i rosnący recykling

Opony pneumatyczne (CN 4011) odpowiadają za największą część handlu; ich import ilościowo wzrósł o 41,6%, podczas gdy eksport ilościowo spadł o 17,4%, pogłębiając deficyt w tym kluczowym segmencie.

W 2025 r. import opon osiągnął 2,71 mln ton (10,71 mld EUR), a eksport jedynie 1,24 mln ton (8,56 mld EUR). W 2015 r. import wynosił 1,91 mln ton, a eksport 1,50 mln ton. Porównanie segmentów produktowych UE coraz więcej opon sprowadza, głównie z Chin, a własny eksport – mimo wzrostu wartości wynikającego z droższych opon – kurczy się w ujęciu wolumenu.

Efekt pandemii jest szczególnie widoczny w segmencie artykułów odzieżowych z gumy (rękawice, CN 4015): wartość importu eksplodowała z 1,20 mld EUR w 2015 r. do 5,21 mld EUR w 2021 r., by następnie powrócić do 1,65 mld EUR w 2025 r.

Gwałtowny wzrost popytu na środki ochrony osobistej przełożył się na skokowy przywóz rękawic lateksowych i nitrylowych, głównie z Azji. Po ustaniu nadzwyczajnego zapotrzebowania wolumeny i ceny wróciły do poziomów bliższych długookresowemu trendowi.

Eksport odpadów gumowych (CN 4004) wzrósł ponad czterokrotnie – z 0,30 mln ton do 1,27 mln ton – co odzwierciedla rozwój recyklingu, choć wartość tego strumienia pozostaje marginalna (72,6 mln EUR w 2025 r.).

Pod względem ilościowym jest to jeden z najszybciej rosnących segmentów eksportowych. UE wysyła poza swoje granice coraz więcej odpadów i ścinków gumowych, głównie do krajów przetwarzających je na surowce wtórne.

Unijna produkcja gumy i wyrobów gumowych w latach 2015–2024 spadła ilościowo o 22,7% (z 3,69 mld ton do 2,85 mld ton), ale jej wartość wzrosła o 14,8% (z 22,82 mld EUR do 26,21 mld EUR) dzięki rosnącym cenom i przesunięciu w kierunku bardziej zaawansowanych wyrobów.

Oznacza to, że europejski przemysł gumowy redukuje produkcję masową, koncentrując się na wyrobach specjalistycznych i wysokomarżowych (art. 4016 – wyroby z gumy wulkanizowanej – odnotował wzrost wartości eksportu z 3,75 mld do 5,16 mld EUR). Produkcja unijna

Podsumowanie

Analiza danych za lata 2015–2025 ukazuje europejski sektor gumy i wyrobów gumowych w fazie głębokiej transformacji. Przede wszystkim UE stała się importerem netto, a deficyt handlowy w 2025 r. sięgnął 2,4 mld EUR – jest to skutek szybszego wzrostu importu, napędzanego zarówno większym wolumenem, jak i wyższymi cenami. Równocześnie nastąpiła wyraźna zmiana kierunków dostaw: Chiny umocniły dominującą pozycję, podczas gdy handel z Rosją praktycznie zanikł, a Wielka Brytania utraciła znaczenie kosztem Turcji i nowych rynków eksportowych (USA, Maroko, Indie). Struktura towarowa odzwierciedla te przemiany – rosnący import gotowych opon i spadek eksportu tych samych produktów, skokowy (choć przejściowy) przywóz rękawic w dobie pandemii oraz znaczny wzrost wywozu odpadów gumowych. Jednocześnie unijna produkcja, choć kurcząca się ilościowo, zwiększa wartość dzięki koncentracji na wyrobach specjalistycznych. Wzrost koncentracji źródeł importu oraz rosnące uzależnienie od importu netto (z 2,7% do 7,2%) mogą stanowić wyzwanie dla odporności łańcucha dostaw w przyszłości.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.